

De landzon die ondergaat in zeedamp
Zeeuwse gedichten van Bert Overbeek

© 2017, Bert Overbeek
Cover: Bert Overbeek

Alle rechten voorbehouden. De rechten berusten bij de auteur

Dit is, ik zeg het maar onomwonden, een lofzang op Zeeland. In verband met mijn werk verbleef ik tussen 2012 en 2016 veel in de provincie. In plaats van ijverig achter de computer te gaan zitten, besloot ik de omgeving te gaan verkennen en mensen te leren kennen. Dat laatste liep volledig uit de hand. Ik raakte in de ban van het landschap. Ik zwierf en zwierf, zonder doel meestal. En met de dag begon ik meer van deze bezigheid te genieten. Ook omdat de luchten majesteitelijk boven me hingen.

Van tijd tot tijd ging ik met mijn notitieboekje zitten om wat woorden op te schrijven. Dat werden dan vanzelf gedichten. Woorden die de wijde Zeeuwse wereld schetsten. Soms liepen er mensen in rond. Mensen die ik leerde kennen. Geen van beiden waar. Wie open is, en niet al te zelfvoldaan, ontmoet geen stugheid. En een Zeeuw zei tegen me: we zijn niet bescheiden, we willen alleen niet direct onze eigenwijsheid laten zien.

Ik ben verliefd geworden op het vlakke land dat in een liefde-haat verhouding gewikkeld is met de zee. Langs de gedichten en de volgorde die ik daarin aanhoud kan je een route maken. Ze zijn zo achter elkaar geplaatst dat je langs de plaatsen kan fietsen die ik verdicht heb. Als je dat doet, zie je een groot stuk van Zeeland. De cyclus begint in Goes. De route vind je achterin.

Er verschijnen regelmatig Zeeuwse vrouwen in deze bundel. Dat valt te verwachten van een mannelijke dichter. Heel veel toelichting zal ik er dan ook niet op geven. Als enige misschien dat er veel kracht van die vrouwen uitgaat. En schoonheid. Veel schoonheid. Reden te meer om deze poeziefietstocht te maken.

*Bert Overbeek,
Doorn,
Maart 2017*

Winterwoensdagavond in Goes

Ik kan niet goed zeggen
waarom dat stille van Zeeuwse straten
op een winterwoensdagavond
waar alles alles heeft verlaten
in zoveel genoegen uitmondt

Zijn het de verhelderende vragen
die je jezelf hardop kunt stellen
zonder dat iemand in je woorden kijkt?
Of is het dat zinledige van de dagen
waardoor alles op zichzelf lijkt?

Ik ging met trage pas
De kou omsloot mijn bezinningsjas
die zich met eenzaam verlichte
gebouwen tot iets kwetsbaars verdichtte
tot iets dat met mededogen naar zichzelf kijkt

En ik hoorde ook god nog fluisteren
Geluid dat zich alleen maar laat beluisteren
in straten die als lange lijnen zwijgen
terwijl in het winterkoude duister
alles ophoudt met bedreigen

Zeeuwse in restaurant in Colijnsplaat

De Zeeuwse zat voor de schuifdeuren
aan een tafel bij de buffetkast
waarin de wijnen naar fruit en
verloren liefde geurden.
Ze zat met de waardigheid van een
naar Colijnsplaat verbannen tsarin
die alles maar niet zichzelf verbeurde.

En met haar Zeeuwse vermogen
om zinnen in een woord
op te binden als schoven
zat ze met ruige kwetsbaarheid
een geliefde te evalueren
die haar had bedrogen
en ze betwijfelde of ze de liefde
ooit nog kon geloven

De liefde die alles in haar had laten stromen
maar die plotseling was gestold
en ze had het hem vergeven
al was ze bijna omgekomen
want haar Zeeuwse liefde rekent je
zelfs in driftige dromen
bereid uit wanhoop en woede
het kwade niet toe
En in haar Zeeuwse vrouwen trouw
geldt wrok als een teerhartig taboe

Ik dacht: ik moet dit schilderen,
die waardigheid, die kwetsbaarheid,
dit tsarinnengedoe,
dit in liefdesleed verwilderen,
die nuchterheid, dat ruige in haar ogen,
de ontsnapte bloes op haar wangen
en de poging om zich te verzoenen
met oningelost verlangen en
de kennis dat je bent bedrogen

Ik dacht: hoe leg ik haar uit
dat gestolde dromen
bij verandering van temperatuur

maar zo weer kunnen smelten
tot een stromende rivier van vuur?
En dat vulkanische grond
heel vruchtbaar is
voor genezing van de liefdeswond?
Maar ik had daar in Colijnsplaat
net als de Zeeuwen
een wachter voor mijn mond